

FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN ŞİRKETLERİNİN KURULUŞ VE FAALİYET ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin kuruluş ve çalışma esaslarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Kanun: 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununu,

b) Kontrol: Bir tüzel kişinin; sermayesinin, asgari yüzde elli birine sahip olma şartı aranmaksızın, çoğunluğuna doğrudan sahip olunması veya bu çoğunluğa sahip olunmamakla birlikte imtiyazlı hisselerin elde bulundurulması veya diğer hissedarlarla yapılan anlaşmalara istinaden oy hakkının çoğunluğu üzerinde tasarrufla bulunulması suretiyle veya herhangi bir suretle yönetim kurulu üyelerinin karara esas çoğunluğunu atayabilme ya da görevden alma gücünün elde bulundurulmasını,

c) Konut finansmanı: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 57 nci maddesi uyarınca, konut edinmeleri amacıyla tüketicilere kredi kullandırılması, konutların finansal kiralama yoluyla tüketicilere kiralanması, sahip oldukları konutların teminatı altında tüketicilere kredi kullandırılması ve bu kredilerin yeniden finansmanı amacıyla kredi kullandırılmasını,

ç) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

d) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

e) **(Değişik:RG-26/6/2015-29398)** Özkaynak: Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kâr yedekleri, dönem net kârı, geçmiş yıllar kârı, genel karşılıkların kullandırılan krediler toplamının onbinde yüzüymibeşine kadar olan kısmı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemler toplamından varsa dönem net zararı, geçmiş yıllar zararı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemlerin düşülmesi suretiyle elde edilen bakiye ile nitelikleri Kurul tarafından belirlenecek sermaye benzeri borçları,

f) Şirket: Türkiye’de kurulu finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerini,

g) Şube: Şirketin bağımlı bir parçasını oluşturan ve faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını kendi başına yapan her türlü iş yerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İzne Tabi İşlemler

Şirket kuruluşu

MADDE 4 – (1) Türkiye’de şirket kurmak üzere Kuruma verilecek başvuru dilekçelerine;

a) Şirket kurulmasından beklenen faydayı analiz eden, öngörülen faaliyet konularına ait iş planlarını, şirketin mali yapısı ile ilgili projeksiyonlarını, ilk üç yıl için bütçe planını ve yapısal örgütlenmesini gösteren bir faaliyet programının,

b) Kurucular ile tüzel kişi kurucuların sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin EK-1 ve EK-2’deki örneklere uygun şekilde düzenleyip noter huzurunda imza edecekleri birer beyannamenin,

c) Kurucularca imzalanmış ortaklık ana sözleşme taslağının,

ç) Kurucular ile tüzel kişi kurucuların sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin müflis veya konkordato ilan etmiş olmadıklarına ilişkin noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütnamenin (EK-3, EK-4),

d) Tüzel kişi kurucular ile tüzel kişi kurucuların sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran tüzel kişilerin uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırma başvurularının tasdik edilmemiş ve haklarında iflasın ertelenmesi kararı verilmemiş olduğuna ilişkin noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütnamenin (EK-4),

e) Gerçek kişi kurucular ile tüzel kişi kurucuların sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip veya kontrolü elinde bulunduran gerçek kişilerin arşiv kaydını da içeren son altı ay içinde alınmış adli sicil belgelerinin,

f) Tüzel kişi kurucuların kurulacak şirkete ortak olunmasına ilişkin yetkili kurullarından alınmış karar örneklerinin,

g) Kurucular ile tüzel kişi kurucuların sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş olan bankalarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmadığına veya kontrolü elinde bulundurmadığına dair noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütname (EK-5) ile bu hususlara ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan temin edecekleri belgelerin,

ğ) Kurucular ile tüzel kişi kurucuların sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin, tasfiyeye tâbi tutulan bankerler ile iradî tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılan faktoring, finansal kiralama, finansman ve sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmadığına veya kontrolü elinde bulundurmadığına ilişkin noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütnamenin (EK-6),

h) Tüzel kişi kurucuların sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip ortakları veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişiler, pay oranları ve tutarları, faaliyet konuları, yatırım ve işletme alanları hakkında ayrıntılı açıklamalar ile 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış yeminli mali müşavirlerce onaylanmış son üç yıla ait bilanço ile gelir tablolarının, banka veya finansal kuruluş niteliğindeki tüzel kişi kurucular için varsa derecelendirme şirketlerinden biri tarafından hazırlanmış raporun,

ı) Tüzel kişi kurucuların gerçek kişi ortak ya da ortaklara ulaşıncaya kadar ortaklık yapılarını gösteren tablolar ile bunların imtiyaz hisselerini gösteren listelerin veya imtiyazlı hisse bulunmaması halinde buna ilişkin noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütnamenin (EK-4),

i) Kurucular ile tüzel kişi kurucuların sermayesinde yüzde on ve daha fazla paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin, muaccel vergi ve prim borcu bulunmadığına ilişkin noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütnamenin (EK-3, EK-4),

j) Sermayenin yüzde on ve daha fazlasını taahhüt eden kurucuların, kurucu beyannamelerinde belirtilen mevduat ve kredi hesaplarına ilişkin bilgilerin, bu hesapların açılış tarihlerini de içerecek şekilde tevsiki amacıyla, her biri aynı tarihi taşıyan ve ilgili bankalarca Kuruma hitaben düzenlenecek belgelerin,

k) Sermayenin yüzde on ve daha fazlasını taahhüt eden gerçek kişi kurucuların mali durumları hakkında 3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış yeminli mali müşavirlerce düzenlenecek raporun,

l) Sermayenin yüzde on ve daha fazlasını taahhüt eden kurucuların, gerekli kaynağı nasıl temin edeceklerine ilişkin yazılı bilginin ve ayrıca bu tutarı kendi ticari, sınai ve sair yasal faaliyetleri sonucunda her türlü muvazaadan arı olarak sağladıklarına ilişkin EK-7'de yer alan örneğe uygun olarak düzenleyip noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütnamenin,

m) Kurumla yürütülecek işlemlerde, varsa kurucuları temsile yetkili kişi veya kişilere verilmiş vekaletname örneklerinin,

n) Yönetim kurulu üyelerinin EK-8'de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenmiş ayrıntılı özgeçmişlerinin,

o) 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu kapsamında oluşturulan sistemler vasıtasıyla kimlik ve adres bilgilerine elektronik ortamda ulaşılabilenler hariç, yabancı uyruklu gerçek kişilerin, kimlik belgesi veya pasaportlarının noter onaylı örneklerinin, eklenmesi gerekir.

(2) Kurucuların yurt dışında kurulu bir banka veya finansal kuruluş olması halinde birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ı) bentlerinde belirtilen belgelere ilaveten:

a) Türkiye’de şirket kurulmasına ilişkin yetkili kurullarından alınmış karar örneklerinin,

b) Son beş yıla ait konsolide bağımsız denetim raporlarının,

c) Kurulmuş olduğu veya faaliyette bulunduğu ülkede faaliyette bulunmasının yasaklanmamış olduğuna veya faaliyetlerinde herhangi bir kısıtlama bulunmadığına ilişkin yetkili kurullarından alınmış belgenin,

ç) Ana sözleşmesinde belirtilen faaliyet alanları, organizasyon yapısı, kurulu bulunduğu ülke dışındaki ve kurulu bulunduğu ülkedeki teşkilat yapısı, uluslararası mali piyasalardaki faaliyetleri hakkında ayrıntılı bilgi ve belgeler ile varsa derecelendirme şirketleri tarafından hazırlanan ve öngörülen derecelendirmeyi de içeren raporun,

Kuruma gönderilmesi gerekir.

(3) Konut finansmanı faaliyetinde bulunacak finansal kiralama ve finansman şirketlerince birinci fıkranın (c) bendi çerçevesinde düzenlenecek ana sözleşme taslağında, konut finansmanı faaliyetinin iştiğal konusu olarak belirtilmesi zorunludur.

(4) **(Ek:RG-21/10/2017-30217)**⁽²⁾ Faizsiz esasa göre faaliyette bulunacak şirketin birinci fıkranın (c) bendi çerçevesinde düzenlenecek ana sözleşmesinde, faaliyetinin faizsiz esasa dayalı olduğunun belirtilmesi ve bu esaslara göre faaliyetlerini sürdürmesi zorunludur.

(5) Kuruluş başvurularına ilişkin bilgi ve belgelerdeki eksikliklerin, eksikliğe ilişkin Kurum yazısının tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde giderilmemesi halinde başvuru geçersiz hale gelir.

Faaliyet izni

MADDE 5 – (1) Kuruluş işlemlerinin mevzuat hükümlerine uygun şekilde gerçekleştirilmesinden ve Ticaret Siciline tescil ve ilan işlemlerinin tamamlanmasından, faaliyetlerine uygun hizmet birimleri ile iç kontrol, muhasebe, bilgi işlem ve raporlama sistemlerinin kurulmasından, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulmasından ve personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumluluklarının belirlenmesinden sonra şirket tarafından, kuruluş izni verilmesine ilişkin Kurul kararı tarihinden itibaren altı ay içinde;

a) Ana sözleşmenin yayımlandığı Ticaret Sicili Gazetesi’nin bir nüshası,

b) Yönetim kurulu üyeleri ile genel müdür ve genel müdür yardımcılarının Kanunun 13 üncü maddesinde belirtilen şartları taşıdığını tevsik edici belgeler,

ile birlikte Kuruma başvurulur.

(2) Kurumca, faaliyet izni için başvuran şirketin sermayesinin her türlü muvazaadan ari olarak nakden ödenip ödenmediği ile planlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek düzeyde olup olmadığı, uygun hizmet birimleri ile iç kontrol, muhasebe, bilgi işlem ve raporlama sistemlerinin kurulup kurulmadığı, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulup oluşturulmadığı ve personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumlulukların belirlenip belirlenmediği hususları incelenir. Yapılan değerlendirmeyi müteakip durumları uygun görülenlere Kurulca faaliyet izni verilir. Verilen izinler Resmî Gazete’de yayımlandıkları tarihten itibaren geçerlilik kazanır.

(3) Faaliyet izninin Resmî Gazete’de yayımlanmasından önce Kurumca yapılacak tebligata istinaden, kurucular tarafından Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen asgari sermayenin yüzde beşi tutarındaki sisteme giriş payının genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimlerine yatırıldığına dair belgenin Kuruma tevdi edilmesi gereklidir.

(4) Faaliyete geçilmesini müteakip iletişim bilgileri ile birlikte faaliyete geçiş tarihinin Kuruma bildirilmesi zorunludur.

Şirketin yurt içinde veya yurt dışında şube açması

MADDE 6 – (1) Şube açma izni almak üzere Kuruma başvuracak şirketin, 12 nci maddede yer alan standart orana uyumlu olarak faaliyet göstermesi ve her bir şube için bir milyon Türk Lirası tutarında ödenmiş sermayeye sahip olması gereklidir.

(2) Kuruma yapılacak başvurulara, şube açılışına ilişkin yönetim kurulu kararının bir örneğinin eklenmesi zorunludur.

(3) Şirketin yurt dışında şube açma talebine izin verilebilmesi için şubenin bulunduğu ülke düzenlemeleri ve uygulamalarında, Kurumun denetim ve gözetim faaliyetleri kapsamında ihtiyaç duyduğu bilgi ve belgeleri edinmesine ve söz konusu şubede denetim yapmasına ilişkin herhangi bir engel bulunmaması şarttır.

(4) Yapılacak değerlendirme sonucunda Kurumca uygun görülmesi halinde şirkete şube açma izni verilir.

(5) İzin tarihinden itibaren üç ay içinde, yurt içi şubenin Ticaret Siciline tescil ve ilan ettirilmesi ve tescilin ilan edildiği Ticaret Sicili Gazetesinin bir nüshasının Kuruma gönderilmesi zorunludur.

(6) İzin tarihinden itibaren üç ay içinde yurt içi şubenin tescil ve ilan ettirilmemesi halinde, şube açılış izni geçersiz olur. Şirket kapanan şubesini kapanış tarihini izleyen bir ay içinde Kuruma bildirir.

(7) Şubelerin adres değişikliklerinin bir ay içinde Kuruma bildirilmesi zorunludur.

(8) Şirketin bir ilde bulunan şubesinin başka bir ile taşınması, yeni şube açılması esaslarına tabidir.

(9) Yurt dışı şubenin faaliyete başlamasını ya da faaliyetinin sona ermesini müteakip bir ay içinde Kuruma bildirimde bulunulması zorunludur.

(10) Bankalarla imzalanacak sözleşmeler çerçevesinde, ürün tanıtımı faaliyetlerinin yürütülmesi ile müşterilerle yapılacak bilgi ve belge alışverişleri hariç olmak üzere, şirketin kendi personeli ve bilgi sistemlerini kullanmak suretiyle bankaların fiziki mekanlarını kullanması yurt içinde şube açma esaslarına tabidir.

Ana sözleşme değişikliği ve sermaye artırımı

MADDE 7 – (1) Ana sözleşme değişiklik tasarılarının, konu ile ilgili yönetim kurulu kararının bir örneği ile birlikte Kuruma gönderilmesi zorunludur.

(2) Sermaye artırımlarına ilişkin ana sözleşme değişikliklerinde birinci fıkradaki belgelere ve bir önceki sermayenin ödendiğinin tespitine ilişkin rapora ek olarak, sermaye artırımın iç kaynaklardan gerçekleştiriliyor olması halinde iç kaynakların sermayeye ilave edilebilirliğine ilişkin tespit raporunun, iç kaynaklara başvurulmadan gerçekleştirilecek sermaye artırımlarında ise arttırılacak tutarın her türlü muvazaadan âri olarak nakden ödeneceğine ilişkin beyanın Kuruma gönderilmesi gerekir.

(3) **(Değişik:RG-2/6/2016-29730)** İkinci fıkra uyarınca Kuruma gönderilecek raporların, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili mevzuat çerçevesinde, şirketlerde bağımsız denetim yapma yetkisini haiz kuruluşlarda görevli bağımsız denetçiler tarafından onaylanması zorunludur.

(4) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde kayıtlı sermaye sistemine geçmiş şirketler için kayıtlı sermaye tavanı içinde yapılacak sermaye artırımlarında, ikinci fıkra kapsamında Kuruma bildirimde bulunulması zorunludur.

(5) Ana sözleşme değişikliğinin yayımlanmasını müteakip değişikliğin yayımlandığı Ticaret Sicili Gazetesinin bir nüshası Kuruma gönderilir.

(6) Sermayenin mevzuata aykırı olarak artırıldığı tespit edilen kısmı özkaynak hesabında dikkate alınmaz.

Pay edinim ve devirleri

MADDE 8 – (1) Kanunun 11 inci maddesi uyarınca pay edinecek gerçek ve tüzel kişilerce Kuruma yapılacak başvurulara, 4 üncü maddenin birinci fıkrasında sayılan belgelerin (a) ve (c) bentleri hariç olmak üzere, eklenmesi zorunludur.

(2) Payları devralacakların yurt dışında kurulu bir banka veya finansal kuruluş olması halinde, Kuruma yapılacak başvurulara, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) ve (ı) bentlerinde yer alan belgeler ile 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen belgelerin eklenmesi zorunludur.

(3) Pay defterine kaydedilen hisse devirlerinin izne tabi olmasalar bile bir ay içinde Kuruma bildirilmesi zorunludur.

Birleşme, bölünme ve tasfiye

MADDE 9 – (1) Birleşme ve bölünme izni için şirketçe Kuruma verilecek başvuru dilekçesine;

a) Birleşme veya bölünmeye ilişkin yönetim kurulu kararı,

b) Birleşme veya bölünme sözleşmesi,

c) Şirket özkaynağının tespitine, birleşme ve değiştirme oranlarının hesaplanmasına, gerçekleştirilecek sermaye artırım tutarının belirlenmesine ve birleşme veya bölünmeye esas mali tablolara ilişkin bağımsız denetim raporları,

ç) Birleşme veya bölünme sonucu oluşacak ana sözleşme taslağı,

d) Birleşme veya bölünme işleminin gerekçelerini ortaya koyan rapor,

e) Birleşme veya bölünmeden itibaren üç yıllık hedeflerin ortaya konulduğu tahmini mali tablolar ve birleşme veya bölünme sonrası tahmini bilanço, eklenir.

(2) İzinin tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde şirket genel kurulunda karar almak suretiyle birleşme ve bölünme işlemlerine geçilmediği takdirde verilen izin geçersiz olur. Yeniden izin alınmadan bu işlemlere devam olunamaz.

(3) Şirketin birleşme ve bölünmesi genel hükümler uyarınca gerçekleştirilir.

(4) Şirketin faaliyetlerine son vermesi ve tasfiyesi halinde, konuya ilişkin yönetim kurulu kararı ile birlikte Kuruma başvurması gerekir. Bu durumda, şirketin faaliyet izni Kurulca iptal edilir. Kurulun uygun görüşü alınmak kaydıyla şirketin faaliyetlerine son vermesi ve tasfiyesi hâlinde genel hükümler uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurumsal Yönetim

Yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarına ilişkin bildirimler

MADDE 10 – (1) Şirket yönetim kurulu üyelerinin, genel müdürlerinin ve genel müdür yardımcılarının, atanmalarından veya seçilmelerinden sonra bir ay içinde, şirket tarafından Kuruma hitaben düzenlenecek bir yazı ekinde;

a) Mesleki tecrübelerini ve aldıkları eğitimleri içeren EK-8'de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenecek ayrıntılı özgeçmişleri ile 5490 sayılı Kanun kapsamında oluşturulan sistemler vasıtasıyla kimlik ve adres bilgilerine elektronik ortamda ulaşılabilenler hariç, yabancı uyruklu kişiler için kimlik belgesi veya pasaportlarının noter onaylı örnekleri,

b) Müflis veya konkordato ilan etmiş olmadıklarına ilişkin yazılı beyanları,

c) 5411 sayılı Kanununun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya 5411 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş olan bankalarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmadığına veya kontrolü elinde bulundurmadığına dair noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütname (EK-5) ile bu hususlara ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan temin edecekleri belgeler,

ç) Tasfiyeye tabi tutulan bankerler ile iradi tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılan faktoring, finansal kiralama, finansman ve sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmadığına veya kontrolü elinde bulundurmadığına ilişkin noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütname (EK-6),

d) Arşiv kaydını da içeren son altı ay içinde alınmış adli sicil belgeleri,

e) Atanmalarına veya seçilmelerine ilişkin genel kurul ya da yönetim kurulu kararının bir örneği, Kuruma gönderilir.

(2) Genel müdür ve genel müdür yardımcıları için birinci fıkradaki belgelere ilave olarak lisans diplomasının noter onaylı bir örneği Kuruma gönderilir.

(3) Kanununun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, genel müdürün bulunmadığı hallerde genel müdür ile aynı nitelikleri haiz olmak kaydıyla yönetim kurulu toplantılarına genel müdür vekili olarak katılacaklar ve hangi hallerde bu toplantılara katılacakları yönetim kurulunca belirlenir.

(4) Yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının herhangi bir nedenle görevden ayrılmaları halinde bu durum bir ay içinde Kuruma bildirilir.

Sermaye benzeri borçlar

MADDE 11 – (1) Şirketin temin edeceği kredilerin, aşağıdaki nitelikleri taşıdığına ilişkin yönetim kurulunun yazılı beyanı ile birlikte yapılacak başvurunun Kurumca uygun görülmesi halinde, söz konusu krediler özkaynak hesabında sermaye benzeri borç olarak dikkate alınır;

a) Başlangıç vadesinin en az beş yıl olması ve vadesinden önce geri ödeme opsiyonu bulunmaması,
b) Şirketin tasfiyesi halinde, hisse senetlerinden bir önce, diğer tüm borçlardan sonra ödenmesinin borç verenlerce kabul edilmesi,

c) Defaten kullanılması,

ç) (b) bendindeki şartın ihlalini doğuracak nitelikte hiçbir türev işlem ve sözleşmeyle ilişkilendirilmemiş ya da herhangi bir şekil ve surette doğrudan ya da dolaylı olarak teminata bağlanmamış ve başka kişilere temlik edilemeyeceğinin yazılı olarak belirlenmiş olması,

d) Şirketin standart oranı karşılayacak düzeyde özkaynağa sahip olmaması veya yapılacak geri ödemenin veya itfanın şirketin özkaynağının standart oranı karşılayacak düzeyin altına düşmesine neden olması durumunda, vadesi gelmiş olsa bile faizinin ve anaparasının geri ödenmemesi koşulunu içermesi,

e) Vadesinden önce ödenmesinin Kurumun onayına bağlı olması,

f) Şirketin bağlı ortaklık ve iştirakleri dışındakilerden temin edilmesi.

g) **(Ek:RG-21/10/2017-30217)** Faizsiz esaslara göre faaliyette bulunan şirket tarafından akdedilen kredi sözleşmelerinin faizsiz esaslara uygun olması.

(2) Birinci fıkra kapsamında Kuruma yapılacak başvurulara, yukarıdaki şartları açık bir şekilde içeren kredi sözleşmesinin aslı veya noter onaylı örneğinin, kredi sözleşmesi henüz imzalanmamış ise aslı veya noter onaylı örneği sözleşmenin imzalandığı tarihi izleyen beş iş günü içinde ibraz edilmek koşuluyla sözleşme taslağının eklenmesi zorunludur.

(3) İkinci fıkra uyarınca Kuruma yapılacak başvuruda, kredi sözleşme taslağının verildiği hallerde, sözleşme taslağı hükümleriyle, imzalanan sözleşme hükümleri arasında farklılık bulunması durumunda, söz konusu farklılıkların kullanılan kredinin sermaye benzeri niteliğini ortadan kaldırmadığına ilişkin yönetim kurulunun yazılı beyanının da Kuruma ibraz edilmesi gereklidir. Yapılan sözleşme değişikliklerinin Kurum tarafından uygun görülmesi halinde alınan kredi, sermaye benzeri borç olarak özkaynak hesaplamasına dahil edilir.

(4) **(Değişik:RG-21/10/2017-30217)** Sermaye benzeri borçlara uygulanacak faiz veya kâr payı oranlarının kredi sözleşmesinde açık bir şekilde belirlenmemesi ya da faiz veya kâr payı oranının benzer kredilere göre aşırı ölçüde yüksek olması halinde, kredinin özkaynak hesabına dahil edilmesine Kurumca izin verilmeyebilir.

(5) Kurumca uygun görülen sermaye benzeri borçlar, şirket kayıtlarında ilgili hesaplara intikal tarihi itibarıyla özkaynak hesaplamalarına dahil edilir.

(6) Sermaye benzeri borçların birinci fıkranın (e) bendi uyarınca vadesinden önce geri ödenmesine Kurumca onay verilmesinde, şirketin standart oranı karşılayacak düzeyde yeterli özkaynağa sahip olduğunun belirlenmesi veya özkaynakta oluşacak kaybı telafi edebilecek benzer bir sermaye unsurunun temin edilmesi koşulu aranır.

(7) Özkaynak hesaplamalarına dahil edilen sermaye benzeri borçlardan kalan vadesi beş yıldan az olanlar, her bir yıl için yüzde yirmi oranında azaltılarak özkaynak hesaplamalarına dahil edilir. Vadesine bir yıldan az süre kalan sermaye benzeri borçlar özkaynak hesaplamasında dikkate alınmaz.

(8) **(Değişik:RG-21/10/2017-30217)** Kurumca izin verilmesi halinde, şirketin sermaye artırımlarında kullanılması pay sahiplerince kesin ve yazılı olarak taahhüt edilen, karşılığında hiçbir şekil ve surette faiz veya kâr payı tahakkuku ve ödemesi yapılmayan ve tasfiye halinde, hisse senetlerinden bir önce, diğer tüm borçlardan sonra ödenmesi kabul edilen, herhangi bir şekil ve surette doğrudan ya da dolaylı olarak teminata bağlanmamış, hiçbir türev işlem ve sözleşmeyle ilişkilendirilmemiş, şirkete rehnedilmiş kaynaklar da vade şartı aranmaksızın, niteliklerine göre sermaye benzeri borç hesaplamasına dahil edilir.

(9) Sermaye benzeri borcu kullandıran kişilerin ihraç ettiği borçlanma araçlarının satın alınması veya şirketçe bu kişilere finansman sağlanması halinde, satın alınan borçlanma aracı bedeli veya sağlanan finansman olanağı sermaye benzeri borç toplamından indirilir.

(10) Sermaye benzeri borçların, diğer özkaynak kalemleri toplamının yüzde yüzünü aşan kısmı özkaynak hesabında dikkate alınmaz.

Taşıt ve tüketici kredilerine ilişkin sınırlamalar

MADDE 11/A – (Ek:RG-31/12/2013-28868) ⁽¹⁾

(1) (Değişik:RG-25/1/2019-30666) Tüketicilere, binek araç edinimi amacıyla kullanılacak taşıt kredilerinde ve taşıt teminatlı kredilerde veya yapılacak finansal kiralama işlemlerinde, kredi tutarının taşıtın değerine oranı taşıtın nihai fatura değeri yüz yirmi bin Türk Lirası ve altında olanlar için yüzde yetmiş aşamaz. Bu oran, nihai fatura değeri yüz yirmi bin Türk Lirasını aşan binek araçlarda, bedelin yüz yirmi bin Türk Lirasına kadar olan kısmı için yüzde yetmiş, yüz yirmi bin Türk Lirasının üstünde olan kısım için yüzde elli olarak uygulanır. İkinci el binek araçlarda taşıtın değerinin tespitinde kasko değeri esas alınır.

(2) (Değişik:RG-26/2/2019-30698) Konut edinmeleri ve konut tadilatı kapsamında konutun 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 684 üncü maddesinde düzenlenen bütünleyici parçası niteliğini haiz olacak şekilde mal veya hizmet alımı amacıyla tüketicilere kullanılan krediler, konutların finansal kiralama yoluyla tüketicilere kiralanması, diğer gayrimenkul alımı amaçlı krediler ve eğitim ve öğrenim ücretinin finansmanı amacıyla kullanılacak krediler ile bu kredilerin yeniden finansmanı amacıyla kullanılan krediler hariç olmak üzere, tüketici kredilerinin vadesi altmış ayı, nihai fatura değeri yüz yirmi bin Türk Lirası ve altında olan taşıt alımı amacıyla kullanılan kredilerin vadesi altmış ayı, nihai fatura değeri yüz yirmi bin Türk Lirasının üzerinde olan taşıt alımı amacıyla kullanılan krediler ile taşıt teminatlı kredilerin vadesi kırk sekiz ayı, bilgisayar alımı amacıyla kullanılan kredilerin vadesi on iki ayı, tablet alımı amacıyla kullanılan kredilerin vadesi altı ayı, fiyatı üç bin beş yüz Türk Lirasına kadar olan cep telefonu alımı amacıyla kullanılan kredilerin vadesi on iki ayı, fiyatı üç bin beş yüz Türk Lirasının üzerinde olan cep telefonu alımı amacıyla kullanılan kredilerin vadesi altı ayı aşamaz. Bu kredilerin yeniden yapılandırılmasında aynı vadeler uygulanır.

(3) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarındaki sınırlamalar, bu maddenin yayımı tarihinden önce kullanılan krediler ile bu kredilerin yeniden yapılandırılması halinde uygulanmaz.

(4) Bu maddede belirtilen sınırların aşılması halinde, aşan kredi tutarı şirketin özkaynağının hesaplanmasında sermayeden indirilen değer olarak dikkate alınır.

Standart oran

MADDE 12 – (1) Şirketin özkaynağının, toplam aktiflerine oranının asgari yüzde üç olarak tutturulması ve idame ettirilmesi zorunludur.

(2) Kurul, şirketin aktif yapısını ve mali bünyesini dikkate alarak standart oranın artırılmasını veya şirket bazında farklı oranların uygulanmasını kararlaştırabilir.

(3) Standart oranı sağlayamayan şirket, bu oranı tuttuncaya kadar yeni bir finansal kiralama, faktoring veya finansman sözleşmesi yapamaz.

İç kontrol sistemi

MADDE 13 – (1) Şirket faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde Kanuna ve ilgili diğer mevzuata, şirket içi politika, kural ve teamüllere uygun olarak yürütülmesi ve bilgilerin zamanında elde edilebilirliğini sağlamak amacıyla yeterli ve etkin bir iç kontrol sisteminin oluşturulması zorunludur.

(2) İç kontrol sisteminden beklenen amacın sağlanabilmesi için;

a) Şirket bünyesinde işlevsel görev ayrımının tesis edilmesi, sorumlulukların paylaşılması, yetki ve sorumlulukların açıkça ve yazılı olarak belirlenmesi,

b) İç kontrol faaliyetlerinin oluşturulması,

c) Şirketin iş süreçleri üzerinde kontrollerin ve iş adımlarının gösterildiği iş akım şemalarının oluşturulması,

ç) Bilgi sistemlerinin faaliyetlerin yapısına ve karmaşıklık düzeyine uygun olarak tesis edilmesi, gereklidir.

(3) İç kontrol sistemi ile iç kontrol faaliyetleri ve bunların nasıl icra edileceği tüm faaliyetlerin nitelikleri dikkate alınarak tasarlanır. İç kontrol faaliyetlerinin tasarımında;

a) Şirket bünyesinde üretilen bilginin güvenilir, tam, izlenebilir, tutarlı ve ihtiyacı karşılayacak uygun biçim ve nitelikte olmasının,

b) Gerçekleştirilen veya gerçekleştirilmesi planlanan tüm faaliyet, işlem ve ürünlerin Kanuna ve ilgili diğer mevzuata, şirket içi politika ve kurallar ile teamüllere uyumunun, sağlanması esastır.

(4) İç kontrol faaliyetleri, yönetim kuruluna veya yönetim kurulunun belirleyeceği genel müdür dışındaki bir yönetim kurulu üyesine bağlı olarak yürütülür. İç kontrol faaliyetleri, şirketin faaliyet yapısı ve kapsamıyla uyumlu sayıda olmak üzere asgari bir kişiden oluşan ve münhasıran iç kontrol faaliyetleri ile iştigal eden iç kontrol personeli vasıtasıyla gerçekleştirilir. İç kontrol personeli tarafından, gerçekleştirilen iç kontrol faaliyetlerine ilişkin olarak Haziran ve Aralık sonu itibariyle yılda iki kez yönetim kuruluna veya yönetim kurulunun belirleyeceği genel müdür dışındaki bir yönetim kurulu üyesine raporlama yapılır.

Bilgi sistemlerinin tesisi

MADDE 14 – (1) Şirket nezdinde oluşturulacak bilgi sistemleri, şirketin ölçeği, faaliyetlerinin ve sunulan ürünlerin niteliği ve karmaşıklığı ile uyumlu olarak yapılandırılır.

(2) Bilgi sistemleri, şirketle ilgili tüm bilgilerin elektronik ortamda güvenli bir şekilde saklanmasına ve kullanılmasına imkan verecek yapıda oluşturulur. Bilgi sistemlerinin güvenilirliğinin sağlanması ve düzenli olarak güncellenerek gerekli değişikliklerin yapılması zorunludur.

Risk yönetimi

MADDE 15 – (1) Şirket, maruz kaldığı risklerin tespiti ve değerlendirilmesi için gerekli önlemleri alır.

(2) Konut finansmanı faaliyetinde bulunacak finansal kiralama ve finansman şirketlerinin konut finansmanı faaliyetlerinden kaynaklanabilecek riskleri yönetebilmelerini ve konut finansmanı faaliyetini etkin bir şekilde yerine getirebilmelerini teminen; münhasıran konut finansmanı faaliyetlerine yönelik risk yönetiminin şirketlerin bünyelerinde tesis edilmesi, risk yönetimi sürecinin yazılı olarak belirlenmesi ve yönetim kurullarına onaylatılması, bu konularda çalışacak uygun personel kadrosunun oluşturulması ve personelin görev tanımları ile yetki ve sorumluluklarının belirlenmiş olması gereklidir.

Bağımsız denetim

MADDE 16 – (1) (**Değişik:RG-2/4/2015-29314**) Şirketlerin bağımsız denetimi 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili mevzuat çerçevesinde yapılır.

(2) Şirketin yıl sonu konsolide olmayan mali tablolarına ilişkin bağımsız denetim raporlarının takip eden yılın 15 Nisan tarihine kadar, konut finansmanı faaliyetinde bulunmak üzere yetkilendirilen finansal kiralama ve finansman şirketlerinin yıl sonu bağımsız denetim raporuna ilaveten Haziran sonu bağımsız denetim raporlarının da 15 Ağustos tarihine kadar Kurum veritabanına raporlanması zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yurt dışından temin edilecek belgeler

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak yabancı uyruklu kişilerden, gerekli görülen ve ilgili ülke mevzuatına göre temin edilmesi mümkün olan belgeler istenir.

(2) Yabancı uyruklu kişilerden istenilen belgelerin bu kişilerin yerleşik olduğu ülkede kayıtların tutulduğu bir merci ya da sistem olmaması nedeniyle temin edilememesi durumunda, bu durumun ilgili ülkenin yetkili mercilerinden alınacak bir belge ile Kuruma tevsik edilmesi zorunludur.

(3) Yabancı uyruklu kişilerden istenilen belgelerin bu kişilerin yerleşik olduğu ülkede kayıtların tutulduğu bir merci ya da sistem olmaması nedeniyle temin edilemediği ve bu durum ilgili ülkenin yetkili mercilerinden alınacak bir belge ile Kuruma tevsik edilemediği takdirde, söz konusu tevsikin yapılamayacağına dair ilgili gerçek kişi veya tüzel kişilerce yazılı olarak beyanda bulunulması zorunludur.

(4) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak yurt dışından temin edilecek belgelerin ilgili ülkenin yetkili makamlarınca ve Türkiye'nin o ülkedeki konsoloslüğünca veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan 20/6/1984 tarihli ve 3028 sayılı Kanun ile kabul edilen Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması ve başvuruya belgelerin noter onaylı tercümelerinin de eklenmesi şarttır.

İlave bilgi ve belge talebi

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak başvurularda, Kurum gerekli göreceği ilave bilgi ve belgeleri talep edebilir. Farklı olarak alınan bilgi ve belgeler çerçevesinde Kurul işlem tesis edebilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 19 – (1) 10/10/2006 tarihli ve 26315 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

İntibak süresi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 12 nci madde ile getirilen standart oranı sağlayamayan şirket, 31/12/2013 tarihine kadar bu oranı tutturmak zorundadır.

(2) Şirket durumunu, 13, 14 ve 15 inci madde hükümleri ile getirilen yeni yükümlülükler 31/12/2013 tarihine kadar uygun hale getirmek zorundadır.

Mevcut düzenlemelerin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 19 uncu madde ile yürürlükten kaldırılan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmeliğin 21 inci maddesi, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen finansal kiralama sözleşmeleri hakkında sözleşme süresi sonuna kadar uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek:RG-27/9/2016-29840)

(1) Bu maddenin yayımı tarihinden önce kullanılan ihtiyaç kredilerinin borç bakiyeleri, borçlu tarafından talep edilmesi durumunda en fazla yetmiş iki ay ile sınırlı olmak üzere yeniden yapılandırılabilir. Yeniden yapılandırma kapsamında borçluya ilave kredi kullanılması halinde ilave kullanılan kredinin vadesi kırk sekiz ayı aşamaz.

GEÇİCİ MADDE 4 – (Ek:RG-15/8/2018-30510)⁽³⁾

(1) Bu maddenin yürürlük tarihinden önce kullanılan ihtiyaç kredilerinin borç bakiyeleri, borçlu tarafından bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içerisinde talep edilmesi durumunda en fazla kırk sekiz ay ile sınırlı olmak üzere yeniden yapılandırılabilir. Yeniden yapılandırma kapsamında borçluya ilave kredi kullanılması halinde ilave kullanılan kredinin vadesi otuz altı ayı aşamaz.

GEÇİCİ MADDE 5 – (Ek:RG-27/11/2018-30608)

(1) 11/A maddesinin ikinci fıkrasında fiyatı üç bin beş yüz Türk Lirasının üzerinde olan cep telefonu alımı amacıyla kullanılan kredilerde altı ay olan vade sınırı 31/1/2019 tarihine kadar on iki ay olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 6 – (Ek:RG-10/2/2019-30682)

(1) Bu maddenin yürürlük tarihinden önce anapara ve/veya faiz ödemelerinin tahsili geciken ihtiyaç kredilerinin borç bakiyeleri, borçlu tarafından talep edilmesi durumunda en fazla altmış ay ile sınırlı olmak üzere yeniden yapılandırılabilir.

GEÇİCİ MADDE 7 – (Ek:RG-26/2/2019-30698)

(1) Bu maddenin yürürlük tarihinden önce kullanılan ihtiyaç kredilerinin borç bakiyeleri borçlu tarafından talep edilmesi durumunda en fazla altmış ay ile sınırlı olmak üzere yeniden yapılandırılabilir.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

- (1) Bu maddenin birinci fıkrası 1/2/2014 tarihinde yürürlüğe girer.
- (2) 21/10/2017 tarihli ve 30217 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğin 4 üncü maddesine dördüncü fıkra eklenmiş, izleyen fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.
- (3) Bu değişiklik 1/9/2018 tarihinde yürürlüğe girer.

Yönetmeliğin eklerini görmek için tıklayınız

Sayfa 1

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı
	24/4/2013	28627
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	31/12/2013	28868
2.	2/4/2015	29314
3.	26/6/2015	29398
4.	25/11/2015	29543
5.	2/6/2016	29730
6.	27/9/2016	29840
7.	21/10/2017	30217
8.	12/12/2017	30268
9.	15/8/2018	30510
10.	27/11/2018	30608
11.	25/1/2019	30666
12.	10/2/2019	30682
13.	26/2/2019	30698

